

370

1

Latvijas Valsts arhīvs

Priekšresumi darbinieku
audziedātība

Fonds N° 370

Spriests N° 1

partijas glabājamo lietu

par 1921. - 1941. g.

Latvijas Valsts arhīvs

PRIEKŠNESUMU DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA +
[ ] - 1940.g.

Fonds Nr. 370

Apraksts Nr. 1
pastāvīgi glabājamo lietu

par 1921.-1942.gadiem

Fonda nosaukuma izmaiņas skat. nākošā lp.

2

LATVIJAS PRIEKŠNESUMU DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA

? - 1940.g.

LPSR PRIEKŠNESUMU DARBINIEKU ARODBIEDRĪBA

1940.g. - 1940.g. 21.novembris

3

Priekšvārds

I

Pēc profesionālā principa organizētās Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības dibināšanas datums nav zinams. Visdrīzāk tas ir 1935.g.; šajā laikā Latvijā dažādu kulturāli-sabiedrisko organizāciju skaits sasniedza vairākus tūkstošus.¹ 1935.g.martā dibinājās arī profesionālās strādnieku biedrības.²

1936.g.maijā nodibinājās Latvijas Darba Kamera³, kurai bija pakļautas visas arodbiedrības⁴, tai skaitā Priekšnesumu darbinieku arodbiedrība. Par to liecina arodbiedrības sarakste ar Latvijas Darba Kameru.

Latvijas Priekšnesumu darbinieku arodbiedrība 1940.g.pārveidota LPSR Priekšnesumu darbinieku arodbiedrībā. Bet ar 1940.g.21.novembra LPSR Arodbiedrību Savienības mandatu⁵ šo, kā arī citas arodbiedrības (t.sk. Kino, Tēlotāju, Skatuves), pārņēma Mākslas darbinieku arodbiedrība, "par ko bija paziņots presē un radiofonā"⁶. Inventāro sarakstu skat. LVA, F-384, apr.1, lieta 127, lp. 17.

Arodbiedrības valdes locekļi bija K.Plučs, O.Venta, A.Lucs, V.Asmus u.c.⁷ Arodbiedrība apvienoja galvenokārt cirka un estrādes māksliniekus.

---

1 Freivalds O.Rokasgrāmata biedrību darbiniekiem.-R.,1937.-Lpp.5

2 Šteimanis J.Cīņa pret kapitālu.Arodkustība Latvijā no 1920.g. līdz 1940.g.-R.,1959.-Lpp.158

3 Tur pat.-Lpp.162

4 Tur pat.-Lpp.163

5 LVA, F.384, apr.1, lieta 127, Lp.14

6 Tur pat.-Lp.2

7 Tur pat.-Lp.14

Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības dokumentu datums arhīvā nav zināms.⁸ 1958.g.aprīlī tiek atrastas 7 arodbiedrības lietas(1958.g. 9.apr.akts).

Ar 1990.g.19.decembra aktu Nr.1 1 lieta bija pievienota fondam Nr.384 "Mākslas darbinieku arodbiedrība" ar kuru "Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības" fonds cieši saistīts.

1991.g.janvārī-aprīlī tika veikta fonda lietu pilnveidošana(10.05.1991 TA akts).Viena lieta par mākslinieku biedrības "Zaļā vārna" darbību nodota Latvijas Vēstures arhīvam(. .1991 akts).

Dokumentu apjoms mazs un nepilnīgi atspoguļo arodbiedrības darbību.

LVA, F.370, fonda lieta

Saīsinājumi:

TK- Tautas Komisariāts

УТВЕРЖДЕНО
 протоколом ЭПК ЦГАОР
 Латвийской ССР
 от 21.05.91. № 2

Lietu Nr.	Lietu virsraksti	Galējie dati	Lapu skaits	Piezīmes
1	2	3	4	5
1	Latvijas skatuves darbinieku biedrības iestāšanas anketas (E.Kažociņš, T.Kugrēns, E.Smilgīsis, E.Valters u.c.)	1939.g.1.febr., 1940.g.19.marts- 29.maijs	24	
2	Latvijas skatuves darbinieku biedrības biedra J.Grīnberga un Latvijas skatuves darbinieku arodbiedrības biedra A.Dimitera biedru kartes	1940.g.	2	
3	Iesniegumi Latvijas Darba kamerai, Priekšnesumu darbinieku arodbiedrībai par "mazās skatuves"(restorānu, kabarē)mākslinieku patreizējo stāvokli, to problēmām u.c.	b/d 1939.g.24.okt., 1940.g.19.apr.- 28.jūl.	15	
4	Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības sarakste ar Latvijas Skatuves darbinieku arodbiedrību, LPSR Mākslas Darbinieku arodbiedrības orgkomiteju un Mākslas Lietu pārvaldi, Latvijas Darba kameru, ITK Sabiedriski-kulturālo departamentu, Darba TK, LPSR Sarkanā Krusta, Dailes teātri, Latvijas Mūzikas biedrību u.c. varas un finanšu orgāniem par priekšnesumu vakaru organizēšanu, arodbiedrības darbību u.c. Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības pakļauto iestāžu, to darbinieku un viņu programmas numuru saraksts. Pārskati par Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības ieņēmumiem un izdevumiem, biedru skaita kustību, kulturālo darbu 1940.g.jūlijā-septembrī, arodbiedrības naudas pārrēķins uz 1940.g.1.janvāri un 16.jūliju, ziņas par bezdarbniekiem, darba meklētājiem 1940.g.novembra I.pusē u.c. Estrādes un cirka arodgrupas vietējās komitejas budžets 1941.gadam. LPSR Valsts Cirka darbinieku arodbiedrības biedru naudas maksājumu pārskati par 1941.g.janvāra, marta-maija mēnešiem, cirka darbinieku algas saraksti 1940.g.			

novembrī-decembrī, 1941.g. februāra mēneša cirka darbinieku saraksts.

1940.g.9.novembra akts par K.Petersona cirka inventāra nodošanu LPSR Valsts Cirkam.

Dokumenti par koncertiem Liepājas Sarkanā kara flotes kultūras namā (programmas, naudas izmaksas saraksti, mākslinieku paraksti par naudas saņemšanu u.c.).

Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības valdes sēžu, cirka sekcijas protokolu noraksti, apspriedes par mākslinieku pašreizējo un nākamo stāvokli protokols u.c. protokoli.

Mākslinieku iesniegumi, vēstules, pieteiktais repertuārs, LPSR Arodbiedrību Savienības, Darba TK apkārtraksti, rīkojumi u.c.

Dokumenti par estrādes un cirka mākslinieka A.Vilka-Aleksandrova apglabāšanu.

Kabare-varietē "Frasquita" darbinieku anketas, sarakste ar Poligrāfiskās rūpniecības, mākslas un preses darbinieku arodbiedrību u.c.

b/d

1940.g.8.jūl.-
1942.g.marts

384

5 Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības iestāšanas anketas

1940.g.15.jūl.-
1941.g.20.marts

56

6 1940.g.septembrī-decembrī arodbiedrībai pakļauto darba vietu, angažeto mākslinieku saraksti

5

7 Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības biedru grupējumu projekts ar plānoto atalgojumu

b/d

1

8 Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības Kultūras komisijas sēžu protokoli

1940.g.
21.,27.aug.

3

9 LPSR Mākslas Lietu pārvaldes instruktīvās vēstules Priekšnesumu darbinieku arodbiedrībai par 1940.g.decembra mēneša atļauto repertuāru

1940.g.
21.nov.,4.dec.

3

10 LPSR Priekšnesumu darbinieku arodbiedrības izsūtīto rakstu registrācijas grāmata

1940.g.
12.jūn.-22.nov.

24

11 Arodbiedrības biedru karšu norēķinu grāmata

1941.g.
20.26.jūl.

4

M Ā K S L I N I E K U K V A L I F I C Ē Š A N A

12 Estrādes sekcijas kvalifikācijas komisijas darbības pamattēzes, Latvijas Nacionālās Operas kvalifikācijas komisijas sastāva saraksts

1940.g.
18.jūl.,21.sept.

2

1	2	3	4	5
13	Kvalificējamo mākslinieku saraksti	b/d 1940.g.12.jūl., 24.-26.sept.		15
14	Kvalifikācijas komisijas akti par kategorijas piešķiršanu, kvalificēto saraksti, komisijas ieteikumi māksliniekiem u.c.	b/d 1940.g.22.jūl., 24.-26.sept.		38
15	Mākslinieku iesniegumi kvalifikācijas komisijai	1940.g. 20.jūl.-16.okt.		10
16	Priekšnesumu darbinieku arod biedrības sarakste ar Darba TK par mākslinieku kvalifikācijas kategorijām noteikto algu, ar restorāniem par to darbinieku atalgojuma likmēm	1940.g. 3.okt.,4.dec.		12

CIRKA UN ESTRĀDES SEKCIJA

18	Cirka un estrādes mākslinieku profesionālā līmeņa novertēšanas komisijas protokoli	1940.g. 24.sept.-20.dec.		11
17	Priekšnesumu darbinieku arod biedrības cirka sekcijas darbinieku sapulču protokolu meknraksti	b/d 1940.g. 26.sept.-15.okt.		15
19	"Salamonska" cirka līguma paraugs, noteikumi varietē, cirka u.tml.priekšnesumu darbinieku darba līgumiem un LPSR Valsts Cirka direktora A.Cinovska darba līgumi ar māksliniekiem	b/d 1940.g. 4.,11.jūn.,20.jūl.		6
20	Pārskats par (?) cirka viena mēneša vidējo peļņu un peļņu 1932./1936.gadu sezonās	b/d		1
21	Poļu skatuves direktoru savienības "Pozed" Brāļu Stanjevsku ceļojošā cirka direkcijas līgums (rokraksts ar labojumiem)	b/d		4

SAVĀKTAIS MATERIĀLS

22	1921.g.30.jūlija ebreju tautas dziesmu koncerta afiša			1
23	Operas solodziedātāju biedrības 1928.g.16.decembra garīgā koncerta programma (spiedalijās A.Kaktiņš, M.Brehmane-Štengele u.c.)			3
24	Rīgas Valsts amatniecības skolas ādas darbu nodaļas absolventes Elvīras Treimanis diplomdarbu fotogrāfijas	b/d		4

1	2 U	3	4	5
25	Arzemju aktieru fotogrāfijas	b/d	14	
26	Pārstrādāts apraksts	b/d	2	

Šinī aprakstā 26 (divdesmit sešas) lietas no Nr.1 līdz Nr.26

Aprakstu pilnveidoja:

glab.vad.

03.05.1991.g.

I.Kursiša

Lietu Nr. pārvedumu tabula

Vecie Nr.			Jaunie Nr.	
Apraksta Nr.	Lietu Nr.	Fondu Nr.	Apraksta Nr.	Lietu Nr.
1	2	3	4	5
1	1	370	1	4
	2	384	1	260-268, 273 297, 301
	3	370	1	1, 5
	4	"	"	2, 3, 6-9, 12- 21, 22
	5	"	"	11, 23, 24
	6	"	"	25
		LRCVVA		
	7	370	1	10

✓
Sini apraxta sammuiter
10 / desmit / 4.

10.05.91

[Signature]